

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزشی و پرورشی منطقه هفت تهران

ساعت امتحان: ۱۱ صبح
وقت امتحان: ۷۵ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۱۰/۱۶
تعداد برگ سؤال: ۲ برگ

ش صندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف نوبت امتحانی: دی ماه
نام خانوادگی: نام پدر: پایه: سوم رشته: ریاضی - تجربی
سؤال امتحان درس: زبان فارسی نام دبیر: آقای جواهریان سال تحصیلی: ۹۵-۹۶

زبان شناسی (۴ نمره)

۱- چرا تولید واحدهای زبانی زیر ناممکن است؟ با روش جانشین سازی آن‌ها را تبدیل به واحدهای کاربردی و معنادار کنید. (۱/۵)

الف) ابرها بر سر مزرعه اشک می‌ریختند.

ب) چند پسر این کوشا

ج) تو تو را از مهلکه رهاندی.

۲- «الگوی هجایی واژه‌های زیر را بنویسید. (۱)

الف) اردک

ب) مردم

۳- برای واژه‌های «دستور» و «دستار» در گذر زمان چه وضعیتی از نظر معنایی پیش آمده است؟ (۰/۵)

۴- واژه‌های «آدم‌کش» و «کوبش» هر کدام با کدام شیوهی ساخت واژهی جدید ساخته شده‌اند؟ (۰/۵)

۵- دو جمله بنویسید و با این روش دو معنای مختلف واژهی «سیر» را نشان دهید. (۰/۵)

دستور زبان (۸ نمره)

۶- در گروه اسمی «این چند شیشه‌ی نازک پنجره» هسته‌ی گروه اسمی کدام است؟ چند واج دارد؟ (۰/۵)

۷- با توجه به نهاد، فعل مناسب را از مصدر داده شده بنویسید: «هیئت همراه پس از ترک هتل به بازدید موزه‌ی شهر (رفتن)» (۰/۵)

۸- جمله‌ی «تأسیس این مدرسه از کارهای مهم و به‌یادماندنی آن مرحوم بود» چند واژه و تکواژ دارد؟ (۱)

۹- در جمله‌ی «توی بیچاره هم این بین قربانی شدی.» چرا نمی‌توان نهاد جدا را حذف کرد؟ (۰/۵)

پاسخ‌نامه سفید داده شود.

پاسخ سوالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخ‌نامه سفید ندارد.

۱۰- در هر یک از جملات زیر حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟ (۰/۵)

بروید دست خدا به همراهتان.

همین فردا به دیدنت می‌آیم.

۱۱- نوع متمم را مشخص کنید. (۰/۵)

با تمام نیرو توپ را مهار کردم.

او خیلی دیر به دین اسلام گروید.

۱۲- در جمله‌های زیر ساختمان فعل را تشخیص دهید. (۰/۵)

معلم درباره‌ی درس آخر نکته گفت.

خیلی نکات دیروز به ذهنم خطور کرد.

۱۳- فعل جمله‌ی زیر را به شکل مؤدبانه بنویسید. (۰/۵)

لطفاً شیرینیتان را بخورید.

۱۴- نوع جمله‌های زیر را بنویسید. (۰/۵)

عکس‌برداری ممنوع

بازی یعنی همین

۱۵- نموداری درختی جمله‌ی زیر را رسم کنید. (۱)

باران بهاری زمین ده ما را تر کرده بود.

۱۶- عبارت زیر چند جمله و چند جمله‌ی مستقل دارد؟ (۰/۵)

اگر دیروز هم می‌آمدی فرقی نمی‌کرد. من دیروز چند ساعت اینجا بودم و معطل شدم. تا خود سرهنگ نیاید هیچ کاری انجام نمی‌شود.

۱۷- فعل «خشکید» را گذرا کنید و در یک جمله به کار ببرید. (۰/۵)

۱۸- اگر فعل «چسبیدن» را گذرا کنیم و با آن جمله بسازیم، آن جمله چندجزئی خواهد بود؟ (۰/۵)

۱۹- جمله‌های زیر چندجزئی هستند؟ (۰/۵)

بچه‌های کلاس به او فرفره می‌گفتند.

او همان شب به لشکر امام پیوست.

نگارش (۵ نمره)

۲۰- جمله‌های زیر را ویرایش کنید. (۱)

کسی بر علیه او اقدامی نکرده است.

آنها رهبریت شاه اسماعیل جوان را پذیرفتند.

۲۱- جمله‌ی «مجرم خودش را تسلیم و به پاسگاه انتقال یافت.» نیازمند چه نوع ویرایشی است؟ (۰/۵)

۲۲- نوشته‌هایی را که حاصل تأملات درونی نویسنده هستند چه می‌نامند؟ نوشته‌هایی که براساس پژوهش آفریده شده‌اند چطور؟ (۱)

۲۳- اگر بخواهیم کسی یا جایی را که امروز وجود ندارد تشریح کنیم، چه می‌کنیم؟ (۰/۵)

۲۴- چهار روش گردآوری اطلاعات (برای زندگی نامه) را نام ببرید. (۱)

۲۵- دو مورد از نکات مورد توجه هنگام بازنویسی را نام ببرید. (۱)

املا و پیاموزیم (۳ نمره)

۲۶- صامت‌های میانجی را در کلمات زیر مشخص کنید. (۰/۵)

شاخه‌ای همگان

۲۷- شکل درست همزه را در کلمات زیر بنویسید. (۰/۵)

ء/ء/تلاف مرء/اوس

۲۸- در کدامیک از جملات زیر شیوهی بلاغی دیده می‌شود؟ آن را به شیوهی عادی بنویسید. (۰/۵)

پس بکشت هاییل را و خونش بریخت.

هاییل گفت ای برادر خون مرا مریز و از این کار بگذر.

۲۹- جملات زیر را از نظر املائی اصلاح کنید. (۰/۵)

راچب تو با کسی صحبت نکردم.

موضوع تو را امروز برسی می‌کنیم.

۳۰- شکل درست کلماتی که غلط نوشته شده‌اند بنویسید. (۱)

ایجاز و اتناپ- تحلیل قوا- اشتهای زایدالوصف- موسم ربیع- توقیع و امضا- الفا و آموزش- شعر مزکور- انقباض و انبساط